

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.1.39>

ISTOTA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W WALCE Z PRZESTĘPCZOŚCIĄ ZORGANIZOWANĄ W UKRAINIE

Volodymyr Marchuk

*aspirant Kijowskiego Uniwersytetu Własności Intelektualnej i Prawa Narodowego Uniwersytetu
„Odeska Akademia Prawnicza” (Kijów, Ukraina)*

ORCID ID: 0000-0002-8545-9114

marchukvolodymyr98@gmail.com

Adnotacja. W artykule wyjaśniono istotę administracji publicznej w walce z przestępczością zorganizowaną. Podsumowano, że są to podstawy obiektywnej potrzeby ochrony społeczeństwa i jego wartości przed zagrożeniami przestępczością zorganizowaną. Podkreślono, że to nie powinno pozostać na poziomie deklaracji, ale powinno być wdrożone w ustawodawstwie, praktyce egzekwowania prawa, działalności organów ścigania i niezależnym, sprawiedliwym systemie sądownictwa. Zwalczanie przez podmioty administracji publicznej przestępczości zorganizowanej powinno odbywać się w ramach podstawy legalności, będącej elementem zasady praworządności, zgodnie z którą organy administracyjne powinny wykonywać swoje uprawnienia wyłącznie w zakresie uprawnień przyznanych przez prawo. Walka z przestępczością zorganizowaną obejmuje nie tylko represyjne środki prawne, ale także prewencyjne narzędzia administracji publicznej.

Słowa kluczowe: organy administracyjne, walka, podstawa, przestępczość zorganizowana, zasada praworządności, administracja publiczna, społeczeństwo, istota.

THE ESSENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION OF THE FIGHT AGAINST ORGANIZED CRIME IN UKRAINE

Volodymyr Marchuk

*Postgraduate Student of Kyiv University of Intellectual Property
and Law National University “Odesa Law Academy” (Kyiv, Ukraine)*

ORCID ID: 0000-0002-8545-9114

marchukvolodymyr98@gmail.com

Abstract. The article clarifies the essence of public administration in the fight against organized crime. It is summarized that these are the principles of the objective necessity to protect society and its values from the threats of organized crime. It is emphasized that this should not remain at the level of a declaration, but should be implemented in legislation, law enforcement practice, law enforcement activities and an independent, fair judicial system. The fight by subjects of public administration against organized crime must be carried out within the framework of the principle of legality, which is a component of the principle of the rule of law. According to which administrative bodies must exercise their powers exclusively within the limits of the powers granted by law. The fight against organized crime includes not only repressive legal means, but also preventive tools of public administration.

Key words: administrative bodies, essence, organized crime, principle of rule of law, principles, public administration, society, struggle.

СУТНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ В УКРАЇНІ

Володимир Марчук

*аспірант Київського університету інтелектуальної власності
та права Національного університету «Одеська юридична академія» (Київ, Україна)*

ORCID ID: 0000-0002-8545-9114

marchukvolodymyr98@gmail.com

Анотація. В статті з'ясовано сутність публічного адміністрування боротьби з організованою злочинністю. Узагальнено, що це засади об'єктивної необхідності захистити суспільство та його цінності від загроз організованої злочинності. Підкреслено, що зазначене не повинно залишатися на рівні декларації, а має бути імplementовано в законодавство, практику правозастосування, правоохоронну діяльність та незалежну, справедливую систему судочинства. Боротьба суб'єктами публічної адміністрації з організованою злочинністю має здійснюватися в рамках засади законності, що є складовою принципу верховенства права. Згідно з якою адміністративні органи мають здійснювати свої повноваження виключно у межах наданих законом уповноважень. Боротьба з організованою злочинністю включає в себе не тільки репресивні правові засоби, але й превентивні інструменти публічного адміністрування.

Ключові слова: адміністративні органи, боротьба, засада, організована злочинність, принцип верховенства права, публічне адміністрування, суспільство, сутність.

Вступ. Будь-яке соціальне явище характеризується сутністю та змістом. В цьому аспекті не є виключенням боротьба з організованою злочинністю. Яка здійснюється як на основі норм кримінального права та процесу, так і норм адміністративного права. В другому випадку це об'єктивізується у формі публічного адміністрування. Що здійснюється уповноваженим на те законом суб'єктами публічного адміністрування, які відповідають за забезпечення прав та свобод громадян нормального функціонування держави та суспільного життя. Боротьба з організованою злочинністю розглядається у суспільстві як складний та системний процес, який вимагає інтеграції різноманітних засад, засобів та юридичних процедур, що використовуються на різних етапах боротьби з організованою злочинністю (Боротьба з організованою злочинністю та корупцією: актуальні проблеми та шляхи вирішення, 2010).

Публічне адміністрування має розробляти та впроваджувати спеціальні програми, та механізм правового забезпечення, який спрямований на попередження та профілактику організованої злочинності, зокрема через проведення освітніх кампаній та програм соціальної реабілітації, осіб які скоювали злочини в складі організованих злочинних груп і відбули покарання. Також важливо забезпечувати співпрацю з іншими державними організаціями та суб'єктами громадянського суспільства, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю, зокрема через міжнародну співпрацю та партнерство.

Підтримка і розвиток в системі публічного адміністрування засад правової держави, в якій панує принцип верховенства права характеризується не вичерпаною сутністю прав людини і громадянина та чітко прописаними малочисельними правовими заборонами. А суб'єкти публічної адміністрації обмежені другим принципом правового регулювання, згідно з яким їм заборонено, усе крім того, що прямо дозволено законом. Що в Конституції України відображено нормою згідно з якою органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть діяти виключно у порядку і спосіб передбачені Конституцією та законами України (Конституція України, 1996).

Все це накладає на суб'єктів публічної адміністрації які здійснюють адміністративно прогую боротьбу з організованою злочинністю значні обмеження. Відповідно щоб досягати належних результатів у цій сфері посадові особи адміністративних органів та правоохоронних органів мають мати вмотивованість, професійність та правові, організаційні та технічні засоби які дозволять їм ефективно відновлювати права свободи та законні інтереси приватних осіб та публічний інтерес суспільства порушенні організованими злочинними групами.

Умови сьогодення вимагають по-новому поглянути на сутність публічного адміністрування боротьби з організованою злочинністю в Україні. Цьому буде присвячена аналізований стаття.

Мета дослідження полягає в тому щоб на основі теорії права, філософії права, теорії адміністративного права та діючого законодавства узагальнити об'єктивну сутність публічного адміністрування боротьби з організованою злочинністю в Україні.

Основна частина. Завданнями статті є: виявлення глибинних чинників правоохоронної діяльності держави у сфері боротьби з найбільш небезпечними злочинами, які здійснюються організованими групами; відповідно діючого законодавства викликав у сфері боротьби з організованою злочинністю; вироблення засад удосконалення боротьби з організованою злочинністю на сучасному етапі розвитку України.

Матеріал і методи досліджень. Об'єктом нашого дослідження була нормативна база України, положення теорії права, теорії філософії права, теорії адміністративного права та емпіричний матеріал з питань діяльності публічної адміністрації щодо боротьби з корупцією. Робота здійснювалася в рамках Стратегії боротьби з організованою злочинністю, що затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 1126-р. В дослідженні було використано систему методів наукового пізнання серед загально-філософських провідний був метод діалектики, загальнологічних методи аналізу і синтезу та дедуктивний. Серед юридичних методів провідним способом дослідження був метод правового прогнозування суспільно-політичних явищ боротьби з організованою злочинністю.

Результати та їх обговорення. Згідно з теорією адміністративного права публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади – це адміністративна діяльність суб'єктів публічної адміністрації, яка є зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади, що здійснюється з метою задоволення публічного інтересу й негативно відмежовується від законодавчої, судової та політичної діяльності Галуцько В., Стеценко С., Берляч А. та ін. 2023).

Воно є ключовим інструментом у боротьбі з організованою злочинністю, тому його цілеспрямоване та ефективне забезпечення даною сферою є необхідним умовою для забезпечення права і свобод громадян, стабільності та розвитку економки держави та в цілому суспільства. Для цього необхідно використовувати різноманітні засади, засоби та форми публічно адміністрування, що допомагають запобігти розвитку організованої злочинності, а також призначати ефективні санкції за порушення законодавства.

Боротьба з організованою злочинністю є складним та довготривалим процесом (можна сказати перманентним) процесом, який вимагає цілеспрямованих зусиль та постійного аналізу ситуації. Однак, за допомогою системного підходу та взаємодії державних та громадянських структур та організацій, можна добитися реального прогресу у боротьбі з організованою злочинністю та утвердити безпечне та справедливе суспільство.

Відповідно до спеціального Закону України від 30 червня 1993 р. № 3341-ХІІ під організованою злочинністю розуміється сукупність кримінальних правопорушень, що вчиняються у зв'язку з створенням та діяльністю організованих злочинних угруповань. Метою боротьби з організованою злочинністю є: встановлення контролю над організованою злочинністю, її локалізація, нейтралізація та ліквідація; усунення причин і умов існування організованої злочинності (Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю, 1993).

З філософської точки зору, боротьба з організованою злочинністю може бути розглянута як необхідність захистити суспільство та його цінності від таких загроз, як організована злочинність. Це може включати в себе засади захисту прав людини і громадянина, захисту права власності та економіки, дотримання принципу справедливості, що є головними цінностями, які має забезпечувати правова демократична держава. Зазначені засади не повинні залишатися на рівні декларації. Вони мають бути імplementовані в законодавство, практику правозастосування, правоохоронну діяльність та саме головне в незалежну та справедливу систему судочинства. Слушною є точка зору, професорки М. Братасюк, що існує необхідність подолання легістського трактування правового захисту, яке зводиться до проблеми законодавчого закріплення прав людини та фактично отожднюється із захистом «букви закону». В філософії правового захисту необхідно змістити акцент із закріплення прав людини в національному законодавстві на реальний їх захист. Для цього під філософію захисту прав людини необхідно підвести нові світоглядно-філософські, юснатуралістичні засади, відмовившись від легістських. Сучасна філософія захисту прав людини має використовувати також осучаснений понятійний апарат. Принцип верховенства права як мегапринцип має стати надійною засадою правозахисної діяльності, ефективним методом ствердження людини як суб'єкта права. Державоцентристська філософія захисту права має бути замінена гуманістичною філософією правового захисту. Громадяни України несуть відповідальність за стан права в країні, самореалізацію, зрештою, за долю власну, нащадків, усієї країни. Тому дбати про ефективну систему правового захисту, про її дієвість – це справа кожного й усіх – держави, громадянства, народу, кожного його представника (Братасюк М., 2020).

На наш погляд, тільки в цьому випадку будуть забезпечені права та свободи громадян та публічний інтерес держави та суспільства в цілому від загрози організованої злочинності.

Боротьба з організованою злочинністю є складним процесом, що вимагає застосування науково вивірених правових засад, засобів, форм та адміністративних процедур. Філософія права наголошує, що боротьба суб'єктами публічної адміністрації з організованою злочинністю повинна відбуватися в рамках принципу законності, що є складовим принципом верховенства права. Адміністративні органи мають здійснювати свої повноваження виключно у межах наданих законом уповноважень. Це означає, що правоохоронні органи та інші органи, що займаються боротьбою з організованою злочинністю, повинні дотримуватися всіх законів та правил визначених легітимними підзаконо-нормативно правовими актами, що регулюють їх діяльність. Щоб запобігти порушенню прав людини та громадянина самими суб'єктами які ведуть боротьбу з організованою злочинністю. Зазначене базується крім принципу законності на таких засадах як професіоналізм, прозорість, об'єктивність та відповідальність. Треба погодитися з думкою німецького професора В. Брюггера, що суспільство, яке ґрунтується на принципі верховенства права, має гарантувати серйозне сприйняття законних прав та їх повагу громадянами, а також захист з боку державних службовців законодавства країни (Брюггер В., 2003).

Вчені філософи доводять, що профілактика це сукупність попереджувальних заходів, спрямованих на збереження та укріплення нормального стану юридичних відносин (Бігун В., 2018).

Виходячи з таких філософських засад, на наш погляд, філософія права має розглядати боротьбу з організованою злочинністю, як правову конструкцію, що включати в себе не тільки репресивні засоби, такі як арешти та засудження членів організованих злочинних груп, але й превентивні інструменти. Шляхом утвердження в суспільстві, в першу чергу серед молоді правослухняного стилю життя. Щоб молоді громадяни розуміли, що знання і репутація є кращими чинниками для успіху, ніж порушення норм права, тим більше, скоєння злочинів. Філософія права також підкреслює повагу до культурної різноманітності та необхідність врахування соціальних контекстів, що можуть впливати на специфіку боротьби з організованою злочинністю, що утворюється з представників національних менших (Севрук В., 2018).

Адже, етнічні організовані злочинні групи є одними з найбільш складними для профілактики та розкриття скоєних ними злочинів.

Важливо також пам'ятати, що філософія права направляє суспільство на те, що боротьба з організованою злочинністю повинна бути спрямована на захист суспільства та його цінностей, а не на підтримання статус-кво або захист окремих інтересів. Наприклад, відомчого чи приватного інтересу. На слуху думку О. Хамходери публічний інтерес має соціальну природу і спрямований на задоволення потреб усього населення або його значних соціальних утворень; а потреба, що є об'єктом публічного інтересу, має найвищу соціальну цінність, внаслідок чого така потреба і, відповідно, похідний від неї публічний інтерес закріплюються в об'єктивному праві і підлягають правовій охороні (Хамходера О., Пить І., 2021).

Тому у боротьбі з організованою злочинністю повинні бути забезпечені права та свободи індивідів, щоб уникнути несправедливості та порушення законності з боку суб'єктів владних повноважень. В цілому, філософія права пропонує багато різноманітних підходів до боротьби з організованою злочинністю, які враховують різні фактори, такі як права та свободи індивідів, законність, безпеку та стабільність у суспільстві,

культурні та соціальні контексти (Філософія права, 2009).

Отже, філософія права доводить, що метою публічного адміністрування боротьби з організованою злочинністю є об'єктивна необхідність захистити суспільство та його цінності від загроз організованої злочинності. Крім можна узагальнити, що філософія права об'єктивізує, що: публічне адміністрування боротьби з організованою злочинністю базується на цінностях прав і свобод людини та громадянина, захисту права власності та економіки; зазначені цінності не повинні залишатися на рівні декларації, вони мають бути імплементовані в законодавство, практику правозастосування, правоохоронну діяльність та незалежну, справедливую систему судочинства; боротьба з організованою злочинністю є складним юридичним процесом, що вимагає застосування науково вивірених правових засад, інструментів публічного адміністрування, адміністративних процедур та адміністративної відповідальності; боротьба суб'єктами публічної адміністрації з організованою злочинністю повинна відбуватися в рамках засади законності, яка є складовою принципу верховенства права, згідно з якою адміністративні органи мають здійснювати свої повноваження виключно у межах наданих законом уповноважень, щоб запобігти порушенню прав людини та громадянина суб'єктами владних повноважень, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю; боротьба з організованою злочинністю включає в себе не тільки репресивні правові засоби, такі як арешти та засудження членів організованих злочинних груп, але й превентивні інструменти публічного адміністрування, щодо утвердження в суспільстві, правослухняного стилю життя, щоб громадяни розуміли, що знання і репутація є кращими чинниками для успіху, ніж порушення норм права, тим більше, скоєння злочинів; повага до культурної різноманітності та необхідність врахування соціальних контекстів суттєво впливають на специфіку боротьби з організованою злочинністю, що утворюється з представників національних менших. Філософія права направляє суспільство на те, що боротьба з організованою злочинністю повинна бути спрямована на захист суспільства та його цінностей, а не на підтримання статус-кво або захисту відомчого тим більше приватного інтересу.

В умовах важкої ситуації в Україні, що складалась в наслідок повномасштабного вторгнення російсько-терористичних військ в Україну (Практично Вітчизняної війни Українського народу з російсько-терористичною агресією, яка розпочалась в 2014 р. (Галунько В.В., 2015), боротьба з організованою злочинністю в Україні стала більш специфічною. Особливостями досягання ефективного публічного адміністрування боротьби з організованою злочинністю в умовах воєнного стану, що запроваджений у відповідь на повномасштабне вторгнення російсько-терористичних військ (Про введення воєнного стану в Україні, 2022) може включати такі фактори:

- посилення необхідності захисту державних інституцій та об'єктів, що є можливими цілями для російсько-терористичних нападів;
- потреба у розширенні правових компетенцій підрозділів розвідки та контррозвідки, спеціалізованих поліції, які будуть відповідати за боротьбу з російською організованою злочинністю в Україні;
- необхідність посилення співпраці з іншими державними органами, міжнародними організаціями та суб'єктами громадянського суспільства щоб забезпечити ефективну розвідку і боротьбу з організованою злочинністю;
- врахування специфічності захисту свідків скоєння злочинів в умовах воєнного стану, в тому числі на тимчасово окупованих територіях;
- необхідність підтримувати населення і забезпечувати їм безпеку, у той час як організована злочинність може потрапляти на населені території, на яких проводиться війна.

Також має бути забезпечене збільшення правових компетенцій і розвиток спеціалізованих підрозділів поліції, що будуть відповідати за боротьбу з організованою злочинністю, і забезпечення їх відповідного обладнання та навчання. Також потрібно розробити і реалізувати систему протидії корупції, щоб запобігти тому, що організована злочинність могла б використовувати цей фактор у своїй користі (Кулаковський Р., 2022).

Отже, в умовах воєнного стану, що обумовлений повномасштабним вторгненням російсько-терористичних військ в Україну публічне адміністрування боротьби з організованою злочинністю повинно бути направлене на забезпечення безпеки населення і захисту державних інтересів, шляхом співпраці державних органів, міжнародних організацій, волонтерів, інших суб'єктів громадянського суспільства та щоб запобігти поширенню організованої злочинності, яка нав'язується державними російськими терористичними суб'єктами прямо чи опосередковано. З метою їх попередження, виявлення осіб, які попали під вплив ідеології ризського миру та реально чи потенційно можуть співпрацювати з рашиськими суб'єктами, затримання їх з метою прискання протиправної діяльності та створення умов для притягнення їх до кримінальної відповідальності.

Звертаючись до теорії адміністративного права слід зазначити, основними видами публічного адміністрування є: забезпечення обороноздатності та організації оборони Вітчизни; надання публічною адміністрацією адміністративних та соціальних послуг, коли публічна адміністрація має задовольняти права, свободи та інтереси громадян; здійснення виконавчої діяльності, у процесі якої публічна адміністрація здійснює виконання законів та території всієї України; здійснення розпорядчої діяльності, коли публічна адміністрація, відповідно до прописаної компетенції з метою деталізації та уточнення законів видає підзаконні нормативно-правові акти (Адміністративне право України, 2021)

В юридичній літературі існують певні тенденції до розкриття правової природи боротьби з організованою злочинністю в Україні на основі норм адміністративного права. Так на думку, Ю. Сорочик організована

злочинність – це множинність злочинних діянь, вчинюваних організованими злочинними угрупованнями, які відзначаються структурністю внутрішніх відносин, мають кримінальну спрямованість діяльності, яку приховують, і результатом якої є отримання злочинного доходу, і з цією метою можуть встановлювати корупційні зв'язки з особами, наділеними владно-управлінськими функціями. Адміністративно-правове забезпечення протидії організованій злочинності є комплексним системним поняттям, що охоплює систему правових норм, які регламентують мету і порядок реалізації заходів з протидії організованій злочинності в державі, систему суб'єктів протидії організованій злочинності та форми і методи діяльності останніх (Сорочик Ю. 2010).

В свою чергу Д. Лазарев комплексно проаналізував сутність і особливості адміністративно-правового забезпечення міжнародної взаємодії щодо протидії організованій злочинності, а також шляхи його розвитку та вдосконалення. Ним було уточнено соціально-правову характеристику організованої злочинності як об'єкта міжнародної взаємодії, значення та можливості такої взаємодії щодо протидії їй. Встановлено види та з'ясовано адміністративно-правовий статус суб'єктів міжнародної взаємодії щодо протидії організованій злочинності, місце спеціалізованих підрозділів органів внутрішніх справ у системі цих суб'єктів. Проаналізовано напрями та форми міжнародної взаємодії щодо протидії організованій злочинності, визначено проблеми її координації, а також охарактеризовано її процедури та організаційні засади [Лазарев Д., 2013]

А. Мельниченко розкрив сутність та особливості організованої злочинності як об'єкта адміністративно-правового впливу. Ним було здійснено характеристику правових засад протидії організованої злочинності в Україні, встановлено місце серед них адміністративно-правових норм. Здійснено класифікацію системи суб'єктів протидії організованій злочинності в Україні, окреслено особливості їх адміністративно-правового статусу (17. Мельниченко А., 2021).

Також пильна увага була присвячена проблемі боротьби з організованою злочинністю вченими галузей кримінально-правових дисциплін (Корнієнко М., 2004).

Сформовані засади сутності публічно адміністрування боротьби з організованою злочинністю мають бути використані в подальшому розвитку теорії адміністративного права з цих питань, а також у правотворчій діяльності Верховної Ради України та видання суб'єктами публічної адміністрації відповідних підзаконних нормативно-правових актів.

Висновки. Отже, сутністю публічного адміністрування боротьби з організованою злочинністю є засади об'єктивної необхідності захистити суспільство та його цінності від загроз організованої злочинності. Зазначене не повинно залишатися на рівні декларації, а має бути імplementовано в законодавство, практику правозастосування, правоохоронну діяльність та незалежну, справедливу систему судочинства. Боротьба суб'єктами публічної адміністрації з організованою злочинністю повинна відбуватися в рамках засади законності, що є складовою принципу верховенства права, згідно з якою адміністративні органи мають здійснювати свої повноваження виключно у межах наданих законом уповноважень. Боротьба з організованою злочинністю включає в себе не тільки репресивні правові засоби, але й превентивні інструменти публічного адміністрування.

Список використаних джерел:

1. Боротьба з організованою злочинністю та корупцією: актуальні проблеми та шляхи вирішення. Київський інститут культури. 2010. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/law/10607/>
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141.
3. Галуцько В., Стеценко С., Берлач А. та ін. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану [Administrative law and the administrative process of Ukraine under martial law]: колективна монографія. За заг. ред. В. Фелика, В. Курила. Київ, 2023. 682 с.
4. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю. Закон України 30 червня 1993 р. № 3341-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 35. Ст.3 58. 1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
5. Братасюк М. Філософія захисту прав людини з позицій сучасного правового мислення. *Filosofski ta metodologični problemi prava*. № 1 (19). 2020. URL: <file:///Users/valentyihalunko/Downloads/1243-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-2502-1-10-20201023.pdf>
6. Брюггер В. Образ людини у концепції прав людини. Проблеми філософії права. Том 1. 2003. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8549/31-Brugger.pdf>
7. Бігун В. Філософія правосуддя: ідея та здійснення: монографія. Київ, 2018. 303 с.
8. Севрук В. Поняття та сутність етнічної злочинності. *Форм права*. № 4. 2018. URL: <https://forumprava.pp.ua/files/064-094-2018-4---Sevruk--8-.pdf>
9. Хамходера О., Піть І. Суб'єктивний публічний інтерес: теорія та прикладні перспективи. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Юридичні науки». № 1 (35). 2021. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15816/%D0>
10. Філософія права: підруч. / за ред. О. Данильяна. Харків: Право, 2009. 208 с.
11. Галуцько В.В. Вітчизняна війна Українського народу 2014–2015 рр. *Науковий вісник публічного і приватного права*. Випуск 2. 2015. С. 3–10. URL: <http://www.ssaals.com.ua/?p=8678>

12. Про введення воєнного стану в Україні (2022). Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64. Офіційне інтернет-представництво Президента України Володимира Зеленського. 2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>;
13. Кулаковський Р. Сучасні проблеми боротьби з організованою злочинністю та корупцією. Міністерство юстиції України. 2022. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_5179
14. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцько, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
15. Сорочик Ю. Адміністративно-правове забезпечення протидії організованій злочинності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 Ірпінь, 2010. 18 с.
16. Лазарев Д. Адміністративно-правове забезпечення міжнародної взаємодії щодо протидії організованій злочинності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2013. 20 с.
17. Мельниченко А. Адміністративно-правові засади протидії організованій злочинності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2021. 18 с.
18. Корнієнко М. Організована злочинність в Україні: сучасний стан, кримінологічна характеристика, заходи протидії. Київ: Фонд Юрнауки АПС, 2004. 304 с.

References:

1. Borotba z organizovanoyu zlochinnistyu ta korupciyeyu: aktualni problemi ta shlyahi virishennya (2010). [The fight against organized crime and corruption: current problems and solutions]. Kiyivskij institut kulturi. Retrieved from: <https://osvita.ua/vnz/reports/law/10607/> [in Ukrainian].
2. Konstytuciya Ukraini. (1996). [Constitution of Ukraine]. Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukraini. 1996. № 30. st. 141. [in Ukrainian].
3. Halunko V., Stecenko S., Berlach A. ta in. (2023). Administrativne pravo ta administrativnij proces Ukraini v umovah voyennogo stanu): kolektivna monografiya. Za zag. red. V. Felika, V. Kurila3. Kyiv, 682 s. [in Ukrainian].
4. Pro organizacijno-pravovi osnovi borotbi z organizovanoyu zlochinnistyu (1993). [On the organizational and legal foundations of combating organized crime]. Zakon Ukraini 30 chervnya 1993 r. № 3341-XII. Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukraini. 1993. № 35. St.3 58. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text> [in Ukrainian].
5. Bratasyuk, M. Filosofiya zahistu prav lyudini z pozicij suchasnogo pravovogo mislennya (2020). [The philosophy of human rights protection from the standpoint of modern legal thinking]. Filosofs'ki ta metodologichni problemi prava. № 1 (19). Retrieved from: <file:///Users/valentynhalunko/Downloads/1243-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-2502-1-10-20201023.pdf> [in Ukrainian].
6. Bryugger, V. (2003) Obraz lyudini u koncepciyi prav lyudini. [The image of a person in the concept of human rights]. Problemi filosofiyi prava. Tom 1. Retrieved from: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8549/31-Brugger.pdf>
7. Bigun, V. (2018) Filosofiya pravosuddya: ideya ta zdijsnennya [Philosophy of justice: idea and implementation]: monografiya. Kyiv, 303s. [in Ukrainian].
8. Sevruc V. (2018) Ponyattya ta sutnist etnichnoyi zlochinnosti. [Concept and essence of ethnic crime]. Form prava. № 4. Retrieved from: <https://forumprava.pp.ua/files/064-094-2018-4---Sevruc--8-.pdf> [in Ukrainian].
9. Hamhoder, O., Pit, I. (2021). Sub'yektivnij publichnij interes: teoriya ta prikladni perspektivi. [Subjective public interest: theory and applied perspectives]. Mizhnarodnij naukovij zhurnal «Internauka». Seriya: «Yuridichni nauki». № 1 (35). Retrieved from: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15816/%D0> [in Ukrainian].
10. Filosofiya prava (2009): pidruch. / za red. O. Danilyana. Charkiv: Pravo, 208 s. [in Ukrainian].
11. Halunko, V. Vitchiznyana vijna Ukrayinskogo narodu 2014–2015 rr. (2015). [Patriotic war of the Ukrainian people in 2014–2015]. Naukovij visnik publichnogo i privatnogo prava. Vipusk 2. S. 3–10. Retrieved from: <http://www.ssaals.com.ua/?p=8678> [in Ukrainian].
12. Pro vvedennya voyennogo stanu v Ukraini (2022). [About the introduction of martial law in Ukraine]. Ukaz Prezidenta Ukraini vid 24 lyutogo 2022 r. № 64. Oficijne internet-predstavnicтво Prezidenta Ukraini Volodimira Zelenskogo. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> [in Ukrainian].
13. Kulakovskij, R. (2022). Suchasni problemi borotbi z organizovanoyu zlochinnistyu ta korupciyeyu. [Modern problems of combating organized crime and corruption]. Ministerstvo yusticiyi Ukraini. Retrieved from: https://minjust.gov.ua/m/str_5179 [in Ukrainian].
14. Administrativne pravo Ukraini. (2021). [Administrative law of Ukraine]: pidruchnik / za red. V. Halunko, O. Pravotorovoyi. Cherson: OLDI-PLYuS, 656 s. [in Ukrainian].
15. Sorochik, Y. (2010) Administrativno-pravove zabezpechennya protidiiy organizovaniy zlochinnosti v Ukraini [Administrative and legal protection against organized crime in Ukraine]: avtoref. dis. ... kand. yurid. nauk: 12.00.07 Irpin, 18 s. [in Ukrainian].
16. Lazaryev, D. (2013) Administrativno-pravove zabezpechennya mizhnarodnoyi vzayemodiiy shodo protidiiy organizovaniy zlochinnosti [Administrative and legal provision of international cooperation in the fight against organized crime]: avtoref. dis. ... kand. yurid. nauk : 12.00.07. Charkiv, 20 c. [in Ukrainian].
17. Melnichenko, A. (2021). Administrativno-pravovi zasadi protidiiy organizovaniy zlochinnosti v Ukraini [Administrative and legal principles of combating organized crime in Ukraine]: avtoref. dis. ... kand. yurid. nauk : 12.00.07. Charkiv, 18 s. [in Ukrainian].